

MANIFEST ZA PRAVIČNO IN UČINKOVITO POLITIKO DO DROG

Na Dunaju v Avstriji se je 15. marca 1998 sestalo 14 nevladnih organizacij (NVO) iz Evrope, Afrike in Latinske Amerike z namenom, da pripravijo skupno stališče za Generalno skupščino Združenih narodov, ki je bila napovedana 3 mesece kasneje v New Yorku (8.-10. junij) in je imela poseben poudarek na drogah. Rezultat večurne razprave je Manifest za pravično in učinkovito politiko do drog. Omenjeni manifest je od takrat podpisalo na stotine organizacij po svetu in predstavlja vizijo Mednarodne koalicije NVO-jev za pravično in učinkovito politiko do drog (ICN). Na generalni skupščini ENCOD-a v Kopenhagnu leta 2004 je bil naslov Manifesta vključen v ENCOD-ovo ime: Evropska koalicija za pravično in učinkovito politiko do drog.

ZA PRAVIČNO IN UČINKOVITO POLITIKO DO DROG

Kot NVO-ji, ki smo zaskrbljeni nad globalnim razvojem, nad naraščajočim vplivom trgovine s prepovedanimi drogami in politikami, ki naj bi jo nadzirale, bi radi predstavili sledeče premisleke in predloge. Izpostavljamo dejstvo, da se politike do drog v večini držav ravna popolnoma v skladu z Mednarodnimi konvencijami o drogah/International Conventions on Drugs (1961, 1971 in 1988); da so se te politike izkazale kot neučinkovite v boju s trgovino s prepovedanimi drogami in da so, pravzaprav nasprotno, prispevale k njeni krepitvi; da so te politike škodljive in neučinkovite; da so najšibkejši členi trgovine s prepovedanimi drogami (uporabniki drog, kurirji in ruralno prebivalstvo vpleteno v pridelavo nezakonitih poljščin) doživeli nesorazmerno veliko negativnih posledic politike do drog.

Med temi posledicami so:

- a) Kršenje osnovnih človekovih pravic (političnih, ekonomskih, kulturnih, zdravstvenih itd.) najšibkejšim členom verige prepovedanih drog;
- b) Kriminalizacija in diskriminacija, ki izzove marginalizacijo uživalcev prepovedanih drog in kmetovalcev vpletenih v gojenje nezakonitih poljščin ter drugih revnejših delov prebivalstva, ki so sicer vpleteni v produkcijo ali v trgovino s prepovedanimi drogami, čigar odgovornost je seveda nična ali vsaj minimalna;
- c) Zapravljanje denarja za izvajanje represivnih ukrepov. Ta denar bi raje vložili v primerno preventivo, v zmanjševanje škode in v terapevtske programe;
- d) Škoda povzročena okolju zaradi netrajnostnih metod uničevanja pridelka
- e) Kršenje nacionalne suverenosti v državah, ki so podpisale Mednarodne konvencije o drogah in še posebej v tako imenovanih produkcijskih državah;
- f) Rušenje pravne države zaradi vzpostavitve nacionalnih in mednarodnih kontrolnih teles, ki se izogibajo demokratični kontroli kot tudi skozi povečanje arbitrarnosti in korupcije.

Zato se nam zdi represivna politika do drog nezadostna, neučinkovita in velika ovira pri vpeljavi inovativnih strategij, ki naslavljajo problematiko prepovedanih drog tako globalno kot lokalno. Zaskrbljeni smo, da bo krepitev trenutne politike pripeljala do poslabšanja situacije in doprinesla k izgubi kredibilnosti v javnosti.

Poleg tega opozarjamo, da je trenutna politika do drog zavzela mesto v kontekstu ekonomske globalizacije in liberalizacije trga in da so tovrstni procesi ustvarili stanje, kjer je implementacija

večine politik do drog ovirana.

Verjamemo, da bi vodilo politike do drog moralo temeljiti na Univerzalni deklaraciji o človekovih pravicah in na Konvenciji o biodiverziteti in na drugih mednarodnih sporazumih. Predvsem se naslanjamo na načela, ki zagotavljajo spoštovanje socialnih, ekonomskih in političnih pravic in kulturnih specifik vseh ljudi, kot tudi tistih, ki upoštevajo trajnostni razvoj našega planeta. Verjamemo, da bi takšne politike morale biti primarno namenjene ustvarjanju struktur, ki bi omogočale zmanjševanje morebitne škode, ki jo lahko povzročijo produkcija, trgovina in uživanje prepovedanih drog.

Zato predlagamo, da svetovne vlade upoštevajo naslednje ukrepe, da bi izboljšale trenutne politike do drog in s tem povečale njihovo učinkovitost, uspešnost in kredibilnost:

- a) prenehanje kazenskega pregona majhnih pridelovalcev nezakonitih poljščin in implementacija ekonomskih, političnih in socialnih strukturnih ukrepov s konsenzualnim dogovorom vseh dotičnih sektorjev, s ciljem nuditi resnične alternative kultivacije teh rastlin;
- b) prekinitev prisilnih uničevalnih operacij in tistih uničevalnih ukrepov, ki imajo negativne posledice za okolje in človekovo zdravje, kot so na primer uničujoče prakse škropljenja s pesticidi in herbicidi;
- c) izključitev vojske iz aktivnosti nadzora drog in demilitarizacija območij z nezakonitim pridelovanjem;
- d) prenehanje kazenskega preganjanja uporabnikov drog in iskanje načinov regulacije, ki so socialno in kulturno sprejemljive vpletenim lokalnim skupnostim in implementacija številnejših metod, vključno z zmanjševanjem škode za preventivo in zdravljenje problematične uporabe drog;
- e) odprava vseh izrednih nadzorovalnih politik do drog, ki kršijo univerzalno sprejete zakonske in procesne garancije;
- f) zagotavljanje različnih pravic, ki so značilne za pluralne in demokratične družbe, ki jih odlikujeta toleranca in svobodni duh, še posebej pravica do svobodnega izražanja mnenja (v povezavi s temami, ki so povezane z drogami) za vse posameznike;
- g) zagotavljanje suverenosti držav in ljudstev glede lastnih pravnih sistemov in se še posebej izogniti morebitnim uvedbam v t.i. državah proizvajalkah;
- h) zagotavljanje transparentnost v porabi denarja in dobrin pridobljenih od preprodaje drog in zagotavljanje, da se te dobrine in denar porabijo v družbeno koristne namene.

Prav tako predlagamo vzpostavitev nove metode klasificiranja psihoaktivnih substanc, ne glede na njihovo trenutno zakonitost ali nezakonitost, ki bi temeljile na znanstvenih dognanjih in podatkih in ki bi presojali te substance glede na škodo, ki jo lahko povzročijo človekovemu zdravju.

Glede na te premisleke in predloge, ki so bili izpostavljeni v tem besedilu, prav tako pozivamo svetovne vlade, da dovolijo državam, ki so podpisale Mednarodno konvencijo o drogah (1961, 1971, 1988), da lokalno eksperimentirajo z alternativnimi politikami (ki lahko vključujejo korake k legalizaciji določenih substanc), in s tem omogočijo mednarodni skupnosti, da pridobijo koristne informacije za bolj pravično in učinkovito politiko do drog.

Dunaj, 15. marec 1988